

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ความเร่งรีบเคร่งเครียด และกดดันที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันอันเนื่องมาจากภาวะการแข่งขันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และความคิดเห็นต่าง ปัจจัยเหล่านี้ล้วนทำให้ผู้คนต้องหาที่พึ่งหรือสิ่งยึดเหนี่ยวทางใจ หาทางผ่อนคลายจากชีวิตการงานประจำวัน บ้างก็หากิจกรรมด้านบันเทิง ด้วยการดูหนัง ฟังเพลง หรือท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ บ้างก็เข้าวัด ฟังธรรม ปฏิบัติธรรม ซึ่งในระยะหลังการเข้าหาทางธรรมเป็นแนวทางที่ได้รับความสนใจจากชาวพุทธมากขึ้นทุกที

จากข้อมูลเมื่อต้นปี พ.ศ. 2558 พบว่า ประเทศไทยมีสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดอยู่ทั่วประเทศ ประมาณ 1,510 แห่งด้วยกัน ซึ่งการปฏิบัติธรรมนี้เองเป็นสิ่งที่ดึงดูดคนไทยให้เข้าวัดมากขึ้นกว่าในอดีต หรืออย่างกิจกรรมสวดมนต์ข้ามปีในโอกาสส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ที่หน่วยงานหลายแห่งจัดขึ้น ก็ได้รับเสียงตอบรับ มีประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมากทุกปี

นอกจากการเข้าไปปฏิบัติธรรมในวัด หรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาแล้ว “กำลังใจ” ยังเป็นสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ผู้คนในปัจจุบันต่างแสวงหาจากการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งแต่ละคนก็อาจจะมีที่มาของกำลังใจที่แตกต่างกันออกไป กล่าวคือ บางคนอาจจะหาได้ง่ายๆ จากคนในครอบครัวหรือจากคนรอบข้าง บางคนก็อาจจะไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว ก็อาจจะต้องแสวงหากำลังใจจากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือ หรือโซเชียลมีเดียบ้าง ด้วยการอ่านถ้อยคำให้กำลังใจ อ่านเรื่องราวคำสอนทางพระพุทธศาสนา หรืออ่านเรื่องราวของคนดังที่ผ่านประสบการณ์ชีวิตทั้งดีและร้ายมาก่อน

วิถีชีวิตดังกล่าวของคนไทย ทำให้ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์รายใหญ่ที่เป็นที่รู้จักของหนอนหนังสือในประเทศไทยมากที่สุดแห่งหนึ่ง นั่นคือ บริษัท อมรินทร์ บুক เซ็นเตอร์ จำกัด มีความคิดที่จะออกนิตยสารแนวธรรมะสักเล่มหนึ่งสุดลาด ซึ่งนับเป็นแนวคิดที่ค่อนข้างใหม่เนื่องจากในขณะนั้นยังไม่มีหนังสือแนวนี้ออกวางขายเลยที่ทีมงานใช้เวลาเตรียมการอยู่ประมาณ 1 ปีก็ได้เผยโฉมหน้านิตยสารน้องใหม่อันดับที่ 12 ของบริษัท เป็นนิตยสารรายปักษ์ ภายใต้ชื่อ Secret โดย Secret เล่มแรกได้เริ่มวางตลาดเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2551

Secret เป็นนิตยสารที่เน้นนำเสนอเรื่องการทำมาหากิน การมองโลกในแง่บวก การสร้างแรงบันดาลใจ และการให้กำลังใจ นิตยสารเล่มนี้อัดแน่นไปด้วยแนวคิดที่แฝงอยู่ในทุกๆ หน้ากระดาษ ไม่เว้นแม้แต่หน้าปก ซึ่งหากสังเกตให้ดีจะพบว่าภาพใบหน้าของคนดังที่ขึ้นปกในทุกฉบับนั้นเป็นภาพขาวดำ แตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับนิตยสารที่วางขายตามแผงหนังสือทั่วไป ที่ต่างก็เน้นความสวยงาม แข่งกันอวดสีสันฉูดฉาดสดใสทั้งสิ้น คุณอุษาวดี ลินธุเสน บรรณาธิการบริหารนิตยสาร Secret ให้สัมภาษณ์

ผ่านหนังสือเล่มหนึ่งว่า การใช้ภาพขาวดำเป็นปกมีนัยแฝงว่า “เราไม่ได้เน้นที่เปลือกนอกซึ่งเป็นเพียงสิ่งล่อตาล่อใจเท่านั้น แต่สิ่งสำคัญหรือแก่นของนิยายสารเล่มนี้อยู่ที่เนื้อหาข้างใน ส่วนการคัดเลือกคนที่จะมาขึ้นปก ก็จะต้องเป็นคนที่ประสบความสำเร็จทั้งในด้านส่วนตัว ชีวิตการทำงาน ชีวิตครอบครัว เป็นคนดีที่สังคมยอมรับในระดับหนึ่ง มีแนวทางในการดำเนินชีวิตที่เป็นแบบอย่างให้กับคนอื่นได้ บางครั้งอาจจะไม่ใช่เป็นคนที่เข้าวัดปฏิบัติธรรมเป็นประจำก็จริง แต่เขาอาจจะต้องมีแนวคิดที่มองโลกในแง่บวก พูดง่ายๆ ว่าเป็นคนดีพอที่จะเป็นตัวอย่าง ถ้าเป็นวัยรุ่นก็ควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับวัยรุ่นคนอื่นๆ ได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ต้องบอกว่าไม่ใช่ว่าคนที่ขึ้นปก Secret ทุกคนจะสมบูรณ์แบบร้อยเปอร์เซ็นต์ เพราะมนุษย์เราไม่มีใครสมบูรณ์แบบอยู่แล้ว แต่ขอให้มีด้านดีมากกว่าด้านที่ไม่ดีเท่านั้น”

ข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่มนุษย์ต้องอาศัยในการบริหารงานหรือการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามข้อมูลข่าวสารหรือสารสนเทศที่จะนำมาใช้นั้น จะต้องมีความสมบูรณ์ที่ดีและเหมาะสมด้วย จึงจะได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพ

สารสนเทศที่ดี ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความถูกต้องสูง การทำสารสนเทศนั้น จะต้องคำนึงถึงความถูกต้องของสารสนเทศเป็นประการสำคัญ ซึ่งการที่สารสนเทศจะออกมาถูกต้องได้ ก็ย่อมต้องมาจากข้อมูลที่ถูกต้อง สารสนเทศที่ถูกต้องย่อมทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการตัดสินใจน้อยลง เป็นต้นว่าข้อมูลเกี่ยวกับผลการสอบของนักเรียนที่ให้มาผิด อาจทำให้การตัดสินใจ เป็นต้นว่าข้อมูลเกี่ยวกับผลการสอบของนักเรียนที่ให้มาผิด อาจทำให้การตัดสินใจผิดพลาดไปหมด และในบางกรณีอาจถึงกับทำให้ถูกออกจากการเรียน เป็นต้น การตรวจสอบอย่างดี จึงเป็นสิ่งจำเป็นมาก

ในแง่ของความถูกต้องนั้น เรามีหลักสำคัญๆ ที่ควรพิจารณา

1. ละเอียดย แม่นยำ โดยเฉพาะเกี่ยวกับตัวเลขต่างๆ
2. ชัดเจน ไม่คลุมเครือ
3. ไม่ลำเอียง ไม่เจตนาปกปิดข้อมูลบางส่วน
4. ครอบคลุมกว้างขวาง เป็นที่ยอมรับในวงการทั่วไป
5. นำไปใช้ได้ง่าย

2. มีความทันสมัย สารสนเทศนั้นจะต้องได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย หรือทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ อย่างไรก็ตามการปรับปรุงนั้น ในเรื่องที่ต้องใช้เงินมาก ผู้ทำสารสนเทศควรจะต้องชั่งน้ำหนักให้ดีว่าควรปรับปรุง ควรทำบ่อยเพียงไร ตัวเลขที่เก็บไว้จึงจะทันสมัยและหากนำมาใช้จะได้ไม่มีผลเสีย ตัวอย่างที่จะเห็นได้ คือ การทำบัญชีการเงินที่เราทำไว้ไม่ทันสมัย (เป็นต้นว่าใช้เงินไปหลายรายการแล้วไม่ได้ลงบัญชี) ยอดคงเหลือจะผิดพลาดทำให้การตัดสินใจในการจัดสรรเงินเพื่อนำไปใช้ทางใดทางหนึ่งผิดพลาดไปด้วย

3. กะทัดรัด สารสนเทศที่แสดงออกมานั้นไม่ควรทำเพื่อแสดงผลทุกอย่าง เพราะจะทำให้มากมายเกินกว่าจะนำมาพิจารณาได้ทั้งหมด และอาจไม่ทันกับเหตุการณ์ สารสนเทศที่ดีควรแสดงแต่สาระสำคัญ ที่ต้องการ เช่น ถ้าผู้บริหารต้องการสารสนเทศเพื่อนำมาพิจารณาขึ้นเงินเดือนของครูและพนักงานในโรงเรียน สารสนเทศที่ควรจะนำเสนอเพื่อพิจารณาก็ควรมีแต่รายชื่อ เงินเดือนปัจจุบัน ผลงานปกติ ผลงานพิเศษ วันลา ฯลฯ ไม่จำเป็นต้องมีรายละเอียดอย่างอื่น เป็นต้นว่า ที่อยู่ รายละเอียดของครอบครัว ประวัติการทำงาน ปริญญาที่ได้รับ ฯลฯ

แหล่งที่มาของสารสนเทศจะต่างกันไปตามลักษณะของงานที่ทำ ถ้าเป็นโรงเรียน แหล่งที่มาก็คือข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน ครู พนักงานรายวิชาที่เปิดสอน ห้องเรียน วัสดุต่างๆ เป็นต้น ถ้าเป็นบริษัท ขายเป็นสินค้า ข้อมูลก็จะเป็นในสิ่งซื้อสินค้า ปริมาณยอดขาย ในเก็บเงิน ยอดการลงทุน เงินทุนหมุนเวียน เป็นต้น

แหล่งที่มาพอจะสรุปเป็นหัวข้อใหญ่ๆ ว่ามีแหล่งข้อมูลอยู่ 2 ทางคือ

1. แหล่งข้อมูลภายใน เป็นเรื่องราวภายในของหน่วยงานนั้นๆ เช่น ถ้าเป็นโรงเรียน ก็อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่จบในแต่ละสาขาวิชา จำนวนนักเรียนที่เรียนต่อ/ไม่เรียนต่อ เป็นต้น

2. แหล่งข้อมูลภายนอก เป็นเรื่องราวที่ได้จากภายนอกหน่วยงานที่จะมีอิทธิพลต่อการจัดการ เช่น ถ้ายกตัวอย่างโรงเรียนก็อาจหมายถึง จำนวนนักเรียนที่เป็นเป้าหมายผลิตของกระทรวงศึกษาธิการ ในการสนับสนุนให้เรียนต่อหรือไม่ ประวัติความเป็นอยู่ของครอบครัวของนักเรียนแต่ละคน ฐานะทางเศรษฐกิจซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการศึกษาเรียนต่อหรือไม่ของนักเรียน (ทักษิณา สนวนานนท์, 2530: 191-193)

ด้านกลุ่มเป้าหมายของนิตยสารฉบับนี้ก็คือ กลุ่มคนวัยทำงานถึงคนวัยก่อนเกษียณ แต่ในความเป็นจริง สำหรับผู้ผลิตเนื้อหาอย่างกองบรรณาธิการกลับมีความต้องการลึกๆ ในใจว่า ทุกตัวอักษรในทุกๆ ฉบับของSecret จะเป็นเรื่องราวที่ได้ผ่านสู่สายตาของคนทุกผู้ทุกวัย ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เพื่อช่วยสร้างสุขและคลายทุกข์ให้คนทั้งโลกได้ ในอนาคตจึงมีความตั้งใจจะแปล Secret เป็นภาษาอังกฤษด้วย

อย่างไรก็ดี เมื่อพูดถึงสื่อสิ่งพิมพ์ในปัจจุบันก็พบว่ามียุคยุคความที่สำคัญดังเช่นที่ถูกพูดถึงกันในวงกว้างอยู่ก็คือ สื่อใหม่ ที่เป็นปัจจัยหลักทำให้โฉมหน้าของการนำเสนอเนื้อหาต่างๆ เปลี่ยนแปลงไปในด้านผู้รับสารเองก็มีบทบาทเป็นผู้แสวงหาข่าวสาร (Informationseeker) ที่มีอำนาจในการเลือกรับข้อมูลข่าวสารจำนวนมากจากทั่วโลกและจากช่องทางที่มีอยู่อย่างหลากหลายในปัจจุบันนับตั้งแต่อินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทสำคัญในการสื่อสาร ดังนั้นก่อนที่ Secret จะมีฉบับภาษาอังกฤษซึ่งเป็นนโยบายในอนาคตนั้น ปัจจัยยุคความดังที่ได้กล่าวมาแล้วก็ทำให้มีสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นแล้วสำหรับนิตยสาร

Secret ก็คือ ช่องทางเว็บไซต์ www.secret-thai.com เพื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงเนื้อหาของนิตยสารได้อย่างรวดเร็วในทุกที่ทุกเวลาที่ผู้อ่านต้องการ

เกือบครึ่งศตวรรษแล้วที่คอมพิวเตอร์ได้ถูกนำมาใช้ในการประมวลผล ด้วยเทคโนโลยีที่ถูกคิดค้นขึ้นใหม่เรื่อยๆ ทำให้คอมพิวเตอร์มีความสามารถมากขึ้น พร้อมด้วยขนาดและราคาต่ำลง ทำให้คอมพิวเตอร์ได้เข้ามาใกล้ชิดกับผู้คนทุกหมู่เหล่า ไม่ว่าจะเป็นชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่เรียกกันว่า ไมโครโปรเซสเซอร์ ที่มีบรรจุอยู่ในเครื่องใช้ที่เราคุ้นเคย เช่น เราคงเคยได้ยินโฆษณาการตรวจวัดสายตาด้วยระบบคอมพิวเตอร์ เตออบไมโครเวฟที่ใช้ไมโครโปรเซสเซอร์ในการควบคุมอุณหภูมิ เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่คุณคอมพิวเตอร์ถูกนำมาใช้ในการควบคุมการทำงานของเครื่องใช้ต่างๆ ซึ่งจะให้ความถูกต้องในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การใช้คอมพิวเตอร์ในการจำลองเหตุการณ์ (simulation) ก็เป็นลักษณะการใช้งานอีกส่วนหนึ่งที่มีประโยชน์มาก ที่เราๆ ท่านๆ คุ้นเคยที่สุดก็เห็นจะได้แก่ พวกวิดีโอเกมต่างๆ ซึ่งเป็นการจำลองเหตุการณ์ที่คอมพิวเตอร์ใช้ในด้านการเล่นการ แต่จริงๆ แล้วการจำลองเหตุการณ์ไม่ได้จำกัดประโยชน์อยู่เฉพาะกับการเล่นเกมเท่านั้น แต่ยังใช้ประโยชน์ในการวางแผนต่างๆ ที่เราไม่สามารถสร้างลักษณะการทำงานจริงๆ ขึ้นมาได้ หรือถ้าทำได้ก็ไม่คุ้มหรือไม่เหมาะสมที่จะทำ เช่น การวางแผนการจราจร ซึ่งแท้จริงแล้วไม่ควรจะใช้วิธีการลองผิดลองถูกเหมือนดังที่ใช้กันในบางประเทศ นักคอมพิวเตอร์สามารถสร้างโปรแกรมจำลองสภาพการจราจร จากข้อมูลและสำรวจดูผลว่าการวางแผนการเดินทางแบบใดจะให้ผลที่ดีที่สุด

เมื่อวิวัฒนาการเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สูงขึ้น และการใช้คอมพิวเตอร์มีแพร่หลายมากขึ้น การติดต่อสื่อสารระหว่างคอมพิวเตอร์ 2 ระบบ (หรือมากกว่า) ไม่ว่าจะเพื่อเป็นการเคลื่อนย้ายข้อมูลระหว่างเครื่อง หรือเพื่อใช้ทรัพยากรต่างๆ ร่วมกันนับเป็นเรื่องที่ยากที่จะหลีกเลี่ยง ในสังคมปัจจุบันทุกวันนี้เราคงจะต้องยอมรับว่าระบบการสื่อสารข้อมูล นับวันจะต้องมีบทบาทมากขึ้นทุกขณะ

การสื่อสารข้อมูล (data communications) ได้แก่ การเคลื่อนย้ายข้อมูลจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งโดยผ่านทางช่องสื่อสาร (communications channel) โดยในการเคลื่อนย้ายข้อมูลที่ว่านี้จะต้องประกอบด้วยส่วนประกอบพื้นฐาน 3 ชนิด ได้แก่

1. ตัวส่งข้อมูล (source)
2. ช่องทางการส่งสัญญาณ (transmission channel)
3. ตัวรับข้อมูล (sink) (สวนแก้ว สามิภักดิ์, 2521: 10)

ในการสื่อสารข้อมูลระหว่างอุปกรณ์ 2 ตัวนั้น จะต้องมีการระบุไว้ในขณะใดตัวใดจะเป็นตัวส่งและตัวใดจะเป็นตัวรับ หรือสามารถเป็นได้ทั้งตัวส่งและตัวรับได้พร้อมๆ กันในเวลาเดียวกัน เราเรียกมาตรการในระบุดังกล่าวนี้ว่า ชนิดของการส่งข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ชนิด ได้แก่ การสื่อสารทางเดียว (simplex) การสื่อสารสองทางครึ่งอัตรา (half duplex) และการสื่อสารสองทาง (duplex)

การสื่อสารทางเดียว คือ ชนิดของการส่งข้อมูลที่อุปกรณ์ตัวหนึ่งจะต้องเป็นตัวส่งตลอดกาล ในขณะที่อุปกรณ์อีกตัวหนึ่งก็จะต้องเป็นตัวรับตลอดกาล โดยไม่สามารถเปลี่ยนเป็นอย่างอื่นได้ ตัวอย่างเช่น การสื่อสารระหว่างคอมพิวเตอร์กับเครื่องพิมพ์ ซึ่งเครื่องพิมพ์จะเป็นตัวรับข้อมูลเพียงอย่างเดียว จะเห็นว่าการสื่อสารทางเดียวไม่ถือว่าเป็นการสื่อสารข้อมูลที่สมบูรณ์แบบนัก

การสื่อสารสองทางครึ่งอัตรา เป็นชนิดของการสื่อสารที่สามารถให้อุปกรณ์แต่ละตัวเป็นได้ทั้งผู้ส่งและผู้รับ แต่จะต้องส่งไปทางเดียวก่อนจนตัวรับรับข้อมูลได้เรียบร้อยแล้ว จากนั้น ตัวรับจึงจะมีสิทธิเป็นตัวส่งบ้าง ซึ่งก็จะส่งให้อีกฝ่ายรับจนเรียบร้อยแล้วเช่นเดียวกัน ถ้าจะลองนึกภาพดูก็คล้ายๆ กับการทำงานของเครื่องรับส่งวิทยุ walkie-talkie

การสื่อสารสองทางเป็นชนิดของการสื่อสารที่ให้อุปกรณ์ทั้ง 2 เครื่องเป็นทั้งตัวรับและตัวส่งข้อมูลได้พร้อมๆ กันในเวลาเดียวกัน

ทั้งนี้แม้ช่องทางเว็บไซต์จะทำให้ผู้อ่านสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น แต่ข้อจำกัดของช่องทางเองก็ยังมีอยู่บ้าง กล่าวคือ เนื้อหาในนิตยสารทั้งหมดอาจจะไม่ได้มาบรรจุอยู่ในนิตยสาร ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาว่าผู้อ่านนิตยสาร Secret มีความพึงพอใจต่อนิตยสารที่อยู่ในรูปแบบของเว็บไซต์มากน้อยเพียงใด รวมถึงสามารถใช้ประโยชน์จากเนื้อหาที่อยู่ในเว็บไซต์ได้มากน้อยเพียงใด

ปัญหำนำวิจัย

- 1.กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากเว็บไซต์ secret-thai.com อย่างไร

วัตถุประสงค์

- 1.เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากเว็บไซต์ secret-thai.com

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากลุ่มประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่เปิดรับข่าวสารของนิตยสาร Secret ผ่านทางเว็บไซต์ www.secret-thai.com โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีเครื่องมือคือแบบสอบถาม ที่ใช้เก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

นิตยสารศัพท์

การใช้ประโยชน์หมายถึง การที่ผู้ใช้เว็บไซต์ secret-thai.com กำหนดจุดมุ่งหมายในการใช้เว็บไซต์ และได้รับผลตอบแทนจากการใช้แต่ละครั้งเป็นไปตามที่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ ทั้งประโยชน์ในด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การนำเนื้อหาข้อมูลที่ได้ไปเป็นหัวข้อสนทนากับผู้อื่น การนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน การได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน การได้ข้อคิด ได้คติทางพระพุทธศาสนา การได้กำลังใจจากเนื้อหาที่อ่าน เป็นต้น

ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเว็บไซต์ secret-thai.com โดยอาจจะเป็นไปได้ในเชิงประเมินค่าว่ามีแนวโน้มไปในทางบวกหรือทางลบต่อประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การออกแบบ รูปลักษณ์ของหน้าเว็บไซต์ โครงสร้างของเว็บไซต์ เนื้อหา เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการสื่อสารและเผยแพร่ข่าวสารที่เกี่ยวกับปรัชญา ศาสนา และการให้กำลังใจให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับสาร